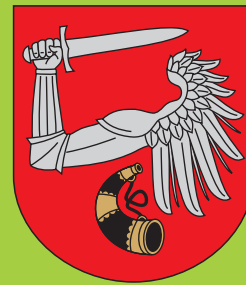

WIADOMOŚCI GMINNE

Nr3. Marzec 2012 r.

Miesięcznik Gminy Biała Podlaska

Egz. bezpłatny

Nagroda dla hodowcy z Terebeli

18 lutego br. był szczęśliwym dniem dla hodowcy z Terebeli. W auli Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu ogłoszone zostały wyniki trzeciej edycji konkursu "Ferma bydła 2011" i "Hodowca bydła 2011". Konkurs organizuje redakcja ogólnopolskiego pisma "Bydło", a współorganizują m.in. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie i Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Nagrodę Specjalną roku 2011 dla Hodowcy Bydła Biało-grzbietego przyznano **Wojciechowi Makarewiczowi** z Terebeli. Gratulujemy.. Nagrody i puchary dla hodowców w imieniu marszałka **Krzysztofa Hetmana** wręczył **Tadeusz Solarski**, dyrektor Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. **Wojciech Makarewicz** został nominowany w kategorii "Nagroda specjalna roku 2011 dla hodowcy bydła biało-grzbietego". Gospodarstwo Makarewicza, zgłoszone zostało przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Gospodaruje od 1995 r. na 30 ha gruntów ornych i 20 ha użytków zielonych. Wielokrotnie odwiedzały je lokalne media, a nawet telewizja, choć wszyscy narzekali na fatalny dojazd. Jak twierdzi gospodarz, krowy biało-grzbietki, są wszechstronne użytkowo. Nadają się do

hodowli na mleko mięso. Są przy tym zdrowe, wytrzymałe w każdym środowisku, żywotne i mało wymagające

Uprawia kukurydzę na kiszonkę i zboża paszowe. Struktura stada to 60 szt. bydła, w tym 28 krów, ok. 10-18 jałówek w różnym wieku, ok. 10-16 buhajków opasowych w różnym wieku, 1 buhaj hodowlany; rasy zachowawczej: 41 szt. bydła, w tym 21 krów, ok. 10 jałówek w różnym wieku, ok. 10 buhajków opasowych, 1 buhaj hodowlany. Hodowca z Terebeli sprzedaje ok. 100 tys. kg mleka, ok. 10 szt. opasów

ciężkich, ok. 6 szt. cieląt rzeźnych; ok. 5-10 jałówek hodowlanych, 2 krowy wybrane na matki buhajów rasy biało-grzbietej.

Markiewicz zdobywał wcześniej liczne czempionyaty na regionalnych i ogólnopolskich wystawach hodowlanych w kategorii ras zachowawczych, również liczne czempionyaty na regionalnych i ogólnopolskich wystawach hodowlanych. **Wojciech Makarewicz** jest członkiem PFHBiPM. Plany dalszego doskonalenia to utrzymanie liczby sztuk bydła, zwiększenie produktywności przez wprowadzenie

selekcji oraz powiększenia powierzchni gospodarstwa. Od 2003 r., czyli od chwili otworzenia ksiąg hodowlanych dla rasy biało-grzbietej, gospodarstwo jego weszło do programu ochrony zasobów genetycznych bydła biało-grzbietego. Mankamentem nagradzanego wielokrotnie gospodarstwa jest zbytne oddalenie od utwardzonej trasy. Jesienią i wczesną wiosną trudno dojechać wyboistą drogą, co o dziwo nie zraża właściciela. Gospodarstwo np. przejął po ojcu i nie zamierza się stąd nigdzie przeprowadzać. (g)

Kalendarium

Spotkania strażaków

Dwie pierwsze dekady miesiąca upłynęły pod znakiem zebrań sprawozdawczych jednostek OSP z udziałem wójta gminy. Druhowie dzieli się sukcesami, omawiali plany, które pomogłyby być im bardziej widocznymi w swoim środowisku, gotowymi do walki z czerwonym kurem. Większość tych planów ma związek z zakupem nowego sprzętu gaśniczego, którego ceny są coraz wyższe. I choć władze gminy zwiększyły wydatki na ochronę przeciwpożarową, nie wszystkie życzenia strażaków zgłaszane podczas zebrań zapewne doczekają się spełnienia. Mimo wszystko druhowie chcą się szkolić i podnosić sprawność bojową. Sprawdzianem możliwości będą gminne zawody sportowo-pożarnicze.

13 lutego

Doprowadzenie do zgody mieszkańców nie jest wcale, nawet jeśli sprzyja im władza gminna i wychodzi naprzeciw problem. Wójt **Wiesław Panasiuk** w towarzystwie prawnika i nadleśniczego z Nadleśnictwa Biała Podlaska spotkał się z mieszkańcami Rakowisk. Przedmiotem sporu jest 36-hektarowy las, należący do 56 udziałowców. Żaden z nich nie może wyciąć stamtąd ani jednego drzewa bez zgody pozostałych. Prowadzi do licznych sporów, które władza gminna próbowała rozwiązać podczas wizji lokalnej. Niestety, nie jest to ani łatwe, ani oczywiste. Jedynym sposobem jest zniesienie współwłasności lasu i podzielenie go na mniejsze działki. Wiąże się to jednak ze znacznymi wydatkami. Udziałowcy powinni

zatrudnić geodetę, który dokona szczegółowych pomiarów i podzieli wspólną własność na poszczególnych właścicieli. Potem każdy z nich musi zarejestrować pozyskaną własność u notariusza i zapłacić stosowny podatek. Taka perspektywa nie przekonuje jednak mieszkańców Rakowisk, choć litera prawa jest nieubłagana.

14 lutego

W Urzędzie Gminy odbyło się pierwsze posiedzenie zespołu interdyscyplinarnego, powołanego przez wójta gminy do rozwiązywania trudnych spraw przemocy w rodzinie. Wiele bolesnych zdarzeń ukrywanych jest przez ofiary przemocy, bo boją się konsekwencji po ich ujawnieniu. Podczas spotkania wybrane zostały zespoły gotowe pomagać przesładowanym, a szefową zespołu wybrano **Katarzynę Wasilewską**, pracownika socjalnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

16 lutego

Wójt gminy **Wiesław Panasiuk** uczestniczył w pożegnaniu dotychczasowego zastępcy szefa Wojskowej Komisji Uzupelnień w Białej Podlaskiej. Major **Janusz Łojko** awansowany został do stopnia podpułkownika i przeniesiony do pracy w Sztapie Generalnym Wojska Polskiego. Wójt Panasiuk przekazał awansowanemu gratulacje i list z podziękowaniami za owocną współpracę z samorządem.

18 lutego

Kadra pedagogiczna Szkoły Podstawowej w Woskrzenicach Dużych zorganizowany obchody Dnia Seniora. Uczniowie mieli okazję publicznie podzię-

kować swoim babciom i dziadkom. W uroczystości uczestniczyli wójt gminy **Wiesław Panasiuk** i dyrektor SAPO **Grażyna Majewska**.

23 lutego

Dzień otwarty szkoły, zorganizowany w Woskrzenicach Dużych, był okazją do odwiedzin placówki przez przyszłych uczniów i ich rodziców. Wszystkim podobają się warunki, proponowane przez znaną ze staranności kadrę pedagogiczną i sprzyjające im władze gminy. Zmartwieniem jest tylko fakt, że wciąż brakuje dzieci, które mogłyby wyrazić zasilic szkołę.

25 lutego

Wójt **Wiesław Panasiuk** odwiedził Sławacinek Stary, gdzie instruktorzy z KM Państwowej Straży Pożarnej szkołą początkujących druhów. Warunkiem dopuszczenia ich do akcji bojowych, a co zatem idzie do udziału w zawodach i dalszych awansach jest złożenie egzaminu przed komisją złożoną z fachowców. W kursie podstawowym uczestniczy 44 młodych strażaków. Na kurs przewi-

dziano 104 godziny. Szkolenie ma zakończyć się pod koniec marca. Jak stwierdził wójt, wszyscy strażacy z powagą traktują udział w szkoleniu.

28 lutego

W Starostwie Powiatowym miało miejsce spotkanie wójtów i burmistrzów, przygotowujące do wydarczenia, którego jesienią gospodarzem ma być Biała Podlaska. Od 7 do 9 września br. stadion sportowy bialskiego AWF zamieni się w miejsce ogólnopolskich zawodów sportowo-pożarniczych strażaków ochotników i funkcjonariuszy PSP. Zapowiada się piękne widowisko. Gmina zadeklarowała uczestnictwo w tym przedsięwzięciu.

Tego samego dnia odbyły się eliminacja gminne konkursu Młodzież zapobiega pożarom. Jurorzy stwierdzili dobrą znajomość zagadnień rozwiązywanych w pisemnych testach. Dwoje uczniów będzie reprezentowało gminę w eliminacjach powiatowych konkursu, zaplanowanych pod koniec marca. Piszemy o tym więcej na str. 6.(g)

Nasze uczennice w gronie laureatów

Serce rośnie, kiedy obserwujemy jak efekty starań pedagogów i zdolnych uczniów nie idą na marne, że przynoszą wymierny efekt, rozślawiając też gminę w województwie. 13 lutego 2012 r. odbył się etap wojewódzki konkursu polonistycznego uczniów szkół podstawowych, organizowany przez Lubelskie Kuratorium Oświaty. Jego laureatkami zostały dwie uczennice z naszej gminy: **Aleksandra Dobrolińska** uczennica kl. VI Szkoły Podstawowej w Ciciborze Dużym (opiekun **Dorota Pawluczuk**) i **Weronika Mieleczuk** uczennica kl. VI Szkoły Podstawowej w Sławacinku Starym (opiekun **Beata Lipka**). Gratulujemy nagrodzonym i opiekunkom. (red.)

■ Nie będzie likwidacji szkół gminnych

Mimo to dylematów nie brakuje

Utrzymanie oświaty w dotychczasowym kształcie jest coraz większą uciążliwością dla samorządów lokalnych. Problem dotyczy też naszej gminy. Malejąca w szybkim tempie liczba uczniów sprawia, że subwencja przyznawana przez ministerstwo edukacji narodowej nie starcza na poprowadzenie placówek oświatowych. W tym roku gmina zmuszona jest dopłacić do utrzymania szkół prawie pięć milionów zł. Spadek liczby urodzeń jest jednym z minusów, bo wielu rodziców przenosi pociechy z gminy do miasta. Powoduje to zmniejszenie subwencji,

tak istotnej dla kondycji finansowej oświaty. Co prawda, każdy rodzic ma prawo wyboru, gdzie uczyć się będzie jego potomek, ale ta ucieczka do iluzorycznie lepszych warunków powoduje nie lada komplikacje. Warto w tym miejscu zauważyć, że przez ostatnie 12 lat gmina mocno inwestowała w poprawę warunków lokalowych oświaty i dziś szkoły prezentują się okazale. Podkreśla to zresztą wielu gości z ze-

wnątrz, odwiedzających przy różnych okazjach gminę Biała Podlaska. Co raz wyższe kwalifikacje zawodowe mają nauczyciele zatrudnieni w szkołach podstawowych i gimnazjach.

Wójt **Wiesław Panasiuk** nie zamierza iść w ślady innych gmin i na razie nie chce likwidować żadnej szkoły, choć teoretycznie trzy placówki nadają się do zamknięcia. Najbardziej zagrożona jest Szkoła Podstawowa w Styrzynie, gdzie w zajęciach oświatowych uczestniczy zaledwie 43 dzieci. Ubolewa z tego powodu dyrektor **Bogumiła Hodun**, która dostrzega rolę kulturotwórczą placówki w miejscowym środowisku. W szkole odbywa się mnóstwo imprez i jej likwidacja odbiłaby się niekorzystnie dla otoczenia. Nie najlepszą ilość dzieci mają też szkoły w Grabanowie, gdzie uczy się tylko 60 milusińskich oraz w Woskrzenicach Dużych z 66 dziećmi. Związanych z utrzymaniem szkół dochodzą jeszcze dowozy

Lp.	Szkoła	Ilość dzieci w kl. I-VI		Ilość dzieci w oddz. przedszk.		Razem	
		10/11	11/12	10/11	11/12	10/11	11/12
	Rok szkolny	10/11	11/12	10/11	11/12	10/11	11/12
1.	Cicibór Duży	99	89	16	26	115	115
2.	Grabanów	63	60	12	19	75	79
3.	Hrud	118	100	14	8	132	108
4.	Ortel Ks.	91	93	17	23	108	116
5.	Sitnik	63	70	16	18	78	88
6.	Stawacinek St.	136	131	17	20	153	151
7.	Styrzyniec	43	43	4	5	47	48
8.	Swory	158	150	23	25	173	175
9.	Woskrzenice D.	67	66	14	14	81	80
	Razem	830	802	133	158	963	960

Gimnazjum ilość dzieci I-III

Lp.	Szkoła	Rok szkolny		10/11	11/12
		10/11	11/12		
12.	Cicibór Duży			267	262
13.	Swory			104	93
	Razem:			371	355
	Ogółem			1334	1315

Punkt przedszkolny:
Rok szkolny 2010/11 - 95
Rok szkolny 2011/12 - 93

uczniów. Aktualnie do szkół gminnych dojeżdża codziennie 757 uczniów. Część trzema autobusami gminy, a reszta wynajętymi z PKS w Międzyrzecu Podlaskim.

- Do końca roku szkolnego będziemy czynili różne starania, aby przekonać rodziców pracujących w mieście do pozostawiania pociech w szkołach najbliższych miejsca zamieszkania. Na początek otworzymy w szkołach świetlice, gdzie uczniowie mogliby zaczekać po

skończonych lekcjach na powrót rodziców. Liczę też na inwencję dyrektorów szkół i ich sposoby uatrakcyjnienia zajęć, przekonujących dorosłych, że warto zostawiać dzieci w naszych placówkach. Trzeba zrobić wszystko, aby nie doprowadzić do likwidacji czegoś, co potem byłoby trudno odtworzyć. Wierzę w rozsądek mieszkańców gminy, a szkoły, o których mówimy są własnością wspólną. Spróbujmy spojrzeć na nie z innego aspektu - dodaje wójt **Wiesław Panasiuk. (g)**

Gm. Biała Podlaska
Nazwa jednostki samorządu terytorialnego

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego

Nazwa województwa: Lubelskie (skł.)
Nazwa powiatu: BIALA PODLASKA
Nazwa gminy: BIALA PODLASKA

kod TERYT: WK 06, PK 01, OK 00, GT 2

Rok podlegający analizie: 2011

Kwota bazowa (zgodnie z ustawą budżetową na rok podlegający analizie):
od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia (B1): 2 446,82
od dnia 1 września do dnia 31 grudnia (B2): 2 616,16

Lp.	Stopień awansu zawodowego	Wskaźnik określony w art. 36 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczne koszty etatów ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma liczbów średniorocznych i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych (kol. 4x kol.6)+liczba kol.7)	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela	Kwota różnicy (kol. 9 - kol. 8)
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia (kol. 3 x B1)	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia (kol. 3 x B2)	od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia	od dnia 1 września do dnia 31 grudnia			
1	nauczyciel stażysta	100%	2 446,82	2 616,16	0,97	2,80	40 490,22	40 490,24	-23,02
2	nauczyciel kontraktowy	111%	2 716,97	2 908,08	22,22	21,37	720 200,43	720 376,47	-150 626,03
3	nauczyciel mianowany	144%	3 620,42	3 770,08	27,10	23,11	1 643 600,42	1 643 661,12	-2 292,30
4	nauczyciel dyplomowany	184%	4 920,15	4 817,20	72,80	75,10	4 069 168,08	3 906 776,60	-79 282,21

2012-01-26 JOANNA SZYKUT, KSIĘGOWA WIESŁAW PANASIUK, WÓJT GMINY

(data sporządzenia) (osoba sporządzająca) (imię, nazwisko, stanowisko) (osoba zatwierdzająca) (imię, nazwisko, stanowisko)

weryfikacja ilości miejsc po przecinku podanych w kolumnach: (6), (7), (9)

liczba 1 na pomarańczowym tle wskazuje miejsce wystąpienia błędów (kol. sprawozdania oraz stopień awansu)

Etaty		Wydatki poniesione
od 1.I do 31.VIII	od 1.IX do 31.XII	
6	7	9
0	0	0
0	0	0
0	0	0

dotyczy kolumny:

■ Gimnazjum w Sworach wrażliwe na potrzeby innych

Syty głodnego zrozumie

Dzisiejsze czasy dla wielu ludzi są bardzo trudne. Nie wszyscy są przebojowi, odważni, mają liczne znajomości, za to często brak im wpojonych zasad czy określonego systemu wartości. Nie każdy potrafi zgromadzić tyle dóbr materialnych, by zapewnić podstawowy byt sobie czy rodzinie. Powszechne stały się obecnie różnego rodzaju akcje charytatywne, nastawione na pomoc drugiej osobie. I nikt z czytelników nie będzie raczej kwestionował, czy zastanawiał się nad ich zasadnością. Najważniejsze jest, że są tacy, którzy wolą dawać. Taka działalność nieobca jest młodzieży sworskiego gimnazjum. Publiczne Gimnazjum w Sworach, którego dyrektorem jest pan Krzysztof Wawrzyńczuk, organizuje wiele akcji charytatywnych. Uczniowie tej szkoły chętnie i z dużym zaangażowaniem uczestniczą w tego typu działaniach. W tym roku szkolnym zorganizowano wiele przedsięwzięć. Ich głównymi pomysłodawczyniami były panie: Anita Ilczuk, opiekun Samorządu Uczniowskiego i Aneta Maksimiuk, pedagog szkolny. Jedną z akcji było zbieranie przez całą społeczność szkolną plastikowych nakrętek. Kampania ta miała wspomóc zakup wózków inwalidzkich. Zakrętki z naszej szkoły zostały przekazane pani Ewie Woźniak, a szkoła otrzymała oficjalne

podziękowanie. Uczniowie zbierali również zabawki, które przekazano za pośrednictwem Przedszkola Samorządowego nr 15 im. Julia-Tuwima w Białej Podlaskiej Ośrodkowi Adopcyjno-Opiekuńczemu w Białej Podlaskiej. Udział w IV Akcji Charytatywnej zorganizowanej przez Filię nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej umożliwił gimnazjalistom zbiórkę książek na Gwiazdkę dla dzieci i młodzieży z: Domu Dziecka w Komarnie, Świetlicy Socjoterapeutycznej "Dziupla" oraz oddziału pediatrycznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej. Świąteczna paczka żywnościowa została natomiast przekazana rodzinie mieszkającej w gminie Biała Podlaska. Samorząd Uczniowski pośredniczył także w dwunastej edycji akcji "Góra grosza", do której co roku włączają się polskie szkoły i przedszkola. Jej celem jest zebranie funduszy na pomoc m. in. zawodowym rodzinom zastępczym, rodzinnym domom dziecka, Domom dla Dzieci, czy na programy szkoleń rodzin zastępczych i adopcyjnych. Nasi uczniowie zebrali 21,55 kg nominałów. Drobne monety w dużej ilości stworzyły fundusz, który niewątpliwie pomoże ludziom w trudnej sytuacji życiowej. "Jeden grosz znaczy niewiele, ale Góra Grosza jest największa

co roku zbierają pieniądze dla potrzebujących. Podczas październikowego XI Dnia Papieskiego i styczniowej, dwudziestej edycji Wielkiej

na świecie" to hasło z plakatu Towarzystwa Nasz Dom skutecznie poruszyło serca gimnazjalistów.

Od wielu lat młodzież gimnazjalna bierze udział w mikołajkowych koncertach w Sali Kongresowej w Warszawie. Wyjazdy 6 grudnia cieszą się powodzeniem wśród młodzieży, a zapoczątkowała je nauczycielka **Ewa Dorosz**. W 2011r. cegiełki-bilety z koncertu "5 złotych minut ratujących życie" przeznaczone były na działalność statutową Fundacji "Prometeusz". Impreza ta stanowiła zwieńczenie rocznego cyklu szkoleń dla młodzieży szkolnej z ratownictwa medycznego i udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Udział wielu znanych piosenkarzy, zespołów, pokaz laserów i spotkanie z Mikołajem uatrakcyjniły koncert. **Robert Sowiński**, wiceprezes fundacji, powiedział: - Koncert nasz promuje idee udzielania pierwszej pomocy. Mamy nadzieję, że pozyskamy fundusze potrzebne do szkoleń w tym zakresie.

Oprócz Samorządu Uczniowskiego w gimnazjum działa również bardzo prężnie 36. Drużyna Harcerska, którą opiekują się dh **Małgorzata Skrzypczak** i dh **Marzena Demeszko**. Oprócz wielorakiej działalności, zauważalna jest ona również podczas wielu akcji charytatywnych. Harcerze

Orkiestry Świątecznej Pomocy zebrali 3 tys.259 zł. Jerzy Owsiak zaproponował też jeszcze jedną akcję towarzyszącą, a mianowicie z okazji "urodzin" Orkiestry zbiórkę dwudziestogroszówek dla "wczęśniaków i na dzieci jeszcze nierodzone, czyli dla mam w ciąży". "Niech każda dwudziestogroszówka symbolizuje wcześniaka już uratowanego dzięki sprzętowi Orkiestry i tego, którego uratujemy w przyszłości" brzmiało hasło z plakatu WOŚP. Harcerze-wolontariusze zorganizowali jeszcze wiele innych akcji charytatywnych, m.in. zbiórkę paczek świątecznych składających się zarówno z produktów spożywczych jak i produktów chemicznych, które zostały dostarczone najbardziej potrzebującym. Przed świętami harcerze odwiedzili również starszych i samotnych ludzi z najbliższej okolicy, zanosząc im życzenia na wykonanych przez siebie pocztówkach. Gimnazjaliści oraz grono pedagogiczne szkoły z przyjemnością pomagają innym. Akcje charytatywne cieszą się w Publicznym Gimnazjum w Sworach dużym powodzeniem. Z pewnością lista przedsięwzięć i pomysłów płynących z głębi serca nie została zakończona, bo przecież co może być lepsze niż uśmiech człowieka, któremu okazujemy bezinteresowną pomoc. (red.)

■ Pomysłowe gospodynie z Perkowic

Słynne pierogi i kulebiaki

Gospodynie z Perkowic przejawiają wyjątkową aktywność. Widać je na jarmarkach, festynach i targach rękodzieła organizowanych w powiecie bialskim. Uczestniczą w pokazach kulinarnych dla zagranicznych gości, inicjowanych przez właścicieli pen-

stale udziela się ponad dwadzieścia. W zdecydowanej przewadze są nimi członkinie grupy śpiewaczej Kalina, które zamiłowanie do folkloru łączą z umiejętnościami gotowania - informuje szefowa pracowni **Urszula Nowicka**. Wójt **Wiesław Panasiuk** szybko

soczewicy, grzybach i kapuście, a dziś mamy tak urozmaicony jadłospis, że gotowe jesteśmy sprostać oczekiwaniom najbardziej wybrednego smakosza - zapewnia **Bożena Uziak**. Zalety smakowe tutejszej kuchni doceniali już goście z: Niemiec, Francji, Belgii,

nym i kaszą jaglaną), pierogi z soczewicą oraz napój żniwny (oparty na mieszance miodu, rabarbaru i mięty). Gospodynie chętnie dzielą się umiejętnościami z młodszymi. Przynajmniej kilka razy w roku kobiety organizują warsztaty dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, na których zapoznają uczestników z pożywnymi potrawami kuchni kre-

sjonatu "Zaborek" koło Janowa Podlaskiego, często pokazują się w telewizji regionalnej. Kiedy sześć lat temu z inicjatywy dyrektora GOK **Bożenny Pawliny-Maksymiuk** tworzono w Perkowicach pracownię kulinarną regionalnych, mało kto wierzył w jej powodzenie. Dziś jej członkinie cieszą się zasłużoną estymą i wygrywają konkursy Nasze Kulinarne Dziedzictwo, organizowane przez marszałka województwa lubelskiego.

- Zaczynałyśmy działalność w gronie kilku osób, a dziś

docenił zapal kobiet i wyposażył pracownię w nowoczesne zaplecze kuchenne, dzięki czemu przygotowanie poczęstunku dla 80 czy 100 osób nie stanowi problemu, a goście oprócz zalet smakowych podziwiają zdolności wystroju i aranżacji stołu. Zapewne z tego powodu kilka razy w roku, właśnie w Perkowicach odbywają się konkursy kulinarne gminy, bazujące na tradycjach regionalnych. - Kiedyś robiłyśmy potrawy oparte na ziemniakach, kaszy gryczanej,

Białorusi i Ukrainy. Za każdym razem wystawiano im najwyższe noty. Stało się nawet tradycją, że każda delegacja zagraniczna, odwiedzająca gminę Biała Podlaska, nie omija Perkowic, gdzie przyjęcie za stołem przeradza się w kilkogodzinną biesiadę z muzyką i tańcem. Zdaniem wójta, tutejsze kobiety dobrze łączą zdolności kulinarne z poczuciem humoru. Do ich popisowych dań należą m.in. zupa z dyni, kulebiak (ciasto drożdżowe faszerowane mięsem mielo-

sowej. Dzięki temu przybywa chętnych do gotowania potraw mniej znanych, ale wyjątkowo smacznych. Korzystają z nich chętnie restauratorzy z Białej Podlaskiej, zapraszani do uczestnictwa w jury gminnych konkursów kulinarnych. Coraz większym powodzeniem cieszą się też konkursy na przetwory warzywne i owocowe, przygotowywane według tradycyjnych receptur. Pięknie opakowane są znakomitym prezentem dla gości odwiedzających pracownię. (a)

Rozstrzygnięcie gminnego etapu konkursu

Młodzież zapobiega pożarom

Kolejny raz ogłoszony został w tym roku konkurs o tematyce przeciwpożarowej, w którym do uczestnictwa zachęcana jest młodzież szkolna. Praktyka dowodzi, że wielu jego laureatów wraca potem do jednostek OSP, bo ziarno zasiane w młodości owocuje udanym plonem. W szkołach gminnych konkurs został przeprowadzony do 24 lutego i pozwolił wyłonić najlepszych. Do współpracy ze szkołami wydelegowano przesów jednostek Ochot-

nicznych Straży Pożarnych. Etap gminny konkursu rozstrzygnięty został 28 lutego. Uczestniczyło w nim 36 uczniów ze Szkół Podstawowych w: Grabanowie, Styrzyńcu, Ciciборze Dużym, Woskrzenicach Dużych, Hrudzie, Sworach, Sławacinku Starym, Ortelu Książęcym oraz 9 uczniów z Publicznego Gimnazjum w: Sworach i Ciciборze Dużym. Reprezentanci szkół przybyli z opiekunami, którzy włożyli zapewne niemało czasu i

energii, aby ich podopieczni wypadli przyzwoicie w eliminacjach szczebla gminnego.

Konkurs ma popularyzować wśród dzieci i młodzieży znajomość przepisów przeciwpożarowych, historii i tradycji ruchu strażackiego, zasad postępowania na wypadek pożaru bądź innego zagrożenia, jak też wyrobienie praktycznych umiejętności w posługiwaniu się sprzętem gaśniczym i techniką pożarniczą. Ponadto udział w konkursie przybliży realizację marzeń zostania kiedyś strażakiem. Patronat nad turniejem objął prezes Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, zarazem wójt gminy **Wiesław Pansiuk**. Uczestnicy odpowiadali pisemnie na test i zdaniem jurorów poradzi sobie dobrze. W kategorii szkół podstawowych najlepiej wypadł **Hubert Weresa**, który zdobył 27 pkt. Drugi był **Mikołaj Dylak** z 25 pkt.,

zaś trzeci **Józef Sawczuk** z 23 pkt. Trójka laureatów uczy się w Szkole podstawowej w Sworach. Czwarty był **Jakub Adamiuk** ze Styrzyńca (21 pkt.), a piąta **Weronika Łochna** ze Swór (20 pkt.)

W kategorii szkół gimnazjalnych najlepszy wynik 28 pkt. uzyskała **Sylvia Mielnicka** z gimnazjum w Ciciборze Dużym. Drugą lokatę zapewniła sobie **Agata Michalak** (22 pkt.) trzecią **Ewa Bagłaj** (21 pkt.), czwartą **Michał Kajka** (19 pkt.). Wszyscy z gimnazjum w Ciciборze. Piąty był **Michał Kroszka** z gimnazjum w Sworach. (15 pkt.). Laureaci trzech pierwszych miejsc otrzymali książki, kalendarze strażackie i dyplomy. Pozostali uczniowie dyplomy za udział. Dyplomami nagrodzono też nauczycieli przygotowujących zawodników do startu w konkursie gminnym. Jurorzy ustalili, że **Hubert Weresa** i **Sylvia Mielnicka** będą reprezentowali gminę w eliminacjach powiatowych. Trzymamy kciuki za ich powodzenie. (g)

Szkolenie właścicieli gospodarstw

Marketing turystyki wiejskiej

Wydział spraw społecznych białskiego Starostwa Powiatowego wspólnie z warszawską Fundacją Wspomagania Wsi zorganizował 17 i 18 lutego br. szkolenie "Marketing produktu turystyki wiejskiej". Zajęcia odbywały się w pensjonacie Helena w Porosiukach, gm. Biała Podlaska. Uczestnikami szkolenia było dwudziestu właścicieli gospodarstw turystyki wiejskiej i agroturystyki z powiatu białskiego. Dwudniowy program zawierał zagadnienia związane z szukaniem pomysłów na produkty terytorialne na obszarze powiatu białskiego

z wykorzystaniem potencjału gospodarstw agroturystycznych i tworzeniem grup produktowych. Dyskutowano nad zasadami kooperacji i konkurencji na rynku usług turystyki wiejskiej oraz istotnymi elementami tworzenia wizerunku produktu turystycznego. Uczestnicy szkolenia podkreślali potrzebę zwiększenia poziomu współpracy pomiędzy poszczególnymi usługodawcami z terenu powiatu na rzecz tworzenia oferty bogatszej, skuteczniej trafiającej w potrzeby klientów. Z zadowoleniem trzeba odnotować

fakt, że również w naszej gminie przybywa gospodarstw zorientowanych na organizację wypoczynku

pod gruszą, a warunki proponowane letnikom mają coraz wyższy standard. (g)

■ Sadownik ze Styrzyńca planuje rozwinąć produkcję

Na efekty trzeba trochę poczekać

Andrzej Skoczek ze Styrzyńca, choć jeszcze młody wiekiem, prowadzi od 10 lat gospodarstwo sadownicze. Na 15 hektarach ma jabłonie, wiśnie, czereśnie i śliwy. Mimo, iż sześć lat temu postawił na części gruntu imponującą wielkością halę chłodniczą i zakupił sprzęt specjalistyczny do oprysków drzew, nie może jeszcze chwalić się zadowolającymi go sukcesami gospodarczymi. Ma na to wpływ wiele czynników m.in. słabe gleby i anomalie pogodowe, które osłabiły mu znaczną część drzew owocowych. W tym roku zamierza dosadzić 3 hektary jabłoni i zbudować zadaszenie nad częścią sadu (przynajmniej na 1,5 ha czereśni) i w ten sposób zabezpieczyć się przed skutkami wiosennych przymrozków, degradujących późniejsze zbiory. Jak twierdzi, praca sadownika trwa cały rok. Zaczyna się od kwietniowych oprysków i prac pielęgnacyjnych. Pod koniec maja trzeba przystąpić do zbiorów czereśni i wiśni, w początkach sierpnia owocuje śliwa, a od września jabłonie. Urodzaj owoców trzeba szybko zebrać i zagospodarować, co nie każdemu sadownikowi się udaje, narażając go na niemałe straty. Kiedyś część owoców było

marnotrawionych, gdyż z powodu śmiesznie niskich cen (np. 17 groszy na kilogram jabłek) nie opłacało się ich odwozić do punktu skupu. Dlatego ambitny sadownik zdecydował się w 2005 r. na budowę nowoczesnej hali magazynowo-chłodniczej. Nie przewidział tylko, że koszty przekroczą 3 mln zł. Gdyby nie pomoc finansowa rodziców, po których odziedziczył sady i kredyt z Banku Spółdzielczego, zapewne nigdy nie doszłoby do ukończenia wymarzonej inwestycji. Dzięki dotacjom unijnym udało mu się dokupić niezbędnego sprzętu i dziś dysponuje m.in. ciągnikiem i nowoczesnym opryskiwaczem wentylatorowym do wysokich drzew, wózkiem elektrycznym i skrzynkami niezbędnymi do przechowywania owoców. Dzięki hali nie musi już martwić się, co zrobić z zebranymi owocami, jeśli punkty skupu dyktują sadownikom wysoce niekorzystną cenę. Taka huśtawka oczekiwań i realiów skupowych zdarza się ponoć często. Jabłka, śliwki czy wiśnie można przechować i sprzedać w bardziej sprzyjającym momencie. Rolnik ze Styrzyńca spróbował już przygotowywać mrożonki z wiśni i czereśni, które potem pakowa-

ne w mniejsze worki sprzedawały się znacznie lepiej, niż w momencie zbiorów. Z części zebranych jabłek wykonuje susz kompotowy oraz chipsy jabłkowe. Najlepiej nadaje się do tego dominująca w styrzyńskim sadzie odmiana Idared.

Z jego wypowiedzi wynika, że współczesny sadownik musi posiadać niemałą wiedzę, aby efekty jego starań przynosiły odpowiednie plony, a co zatem idzie również i zyski. Trzeba wiedzieć, kiedy i w jakim momencie stosować opryski chroniące owoce przed plagą pasożytów, jak chronić drzewa przed niskimi temperaturami, które na wschodzie kraju zdarzają się wiosną dosyć często, jak nawadniać sady, aby zapewnić im wystarczającą ilość wody, a jednocześnie ustrzec się rozwoju ceniących wilgoć grzybów, jak zabezpieczyć się przed szkodami powodowanymi przez żarłoczne szpaki, czy warto podjąć ryzyko stosunkowo wysokiego ubezpieczenia sadów itp.

Andrzej Skoczek przez dziesięć lat samodzielnego gospodarowania posiadał niezbędne informacje i niemałe doświadczenie, które ma nadzieję z czasem przynosić zadowolające rezultaty. Na razie o nich marzy, bo sady nie przynoszą

jeszcze satysfakcjonujących zbiorów. Być może nastąpi to po jakimś okresie od zaplanowanej na ten rok modernizacji.

- Byłem przekonany, że sadownik powinien mieć możliwość wyprodukowania i zagospodarowania swoich zbiorów. Marnotrawstwem jest przecież wyrzucanie gnijących czy dotkniętych przez szkodniki owoców. Ku memu zaskoczeniu specjaliści z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa mają odmienny punkt widzenia, zawężający rolę rolnika do samej produkcji. Ja podjąłem wyzwanie, aby mrozić albo przerabiać część zbiorów i w ten sposób zabezpieczać się przed dekoniunkturą. Przez to mam problemy z Agencją. Skoczek prowadzi gospodarstwo rodzinne. Korzysta z pomocy żony i siostry, a sezonowo zatrudnia pracowników najemnych. Jeszcze kilka lat temu było o nich bardzo trudno, ale teraz sytuacja nieco się poprawiła. - Na sukcesy sadownicze pracuje się latami. Ja odziedziczyłem sady po rodzicach i nie bardzo mogłem wycofać się z ich prowadzenia. Mam nadzieję, że zaplecze, jakie posiadam i zastosowane rozwiązania z czasem przynosić z czasem zadowolające efekty- uważa młody sadownik. (g)

■ Wystawa, którą warto zobaczyć

Las w odczuciu myśliwych

Do 3 kwietnia można podziwiać i chłonąć wystawę niezwykłą. Polecamy ją szczególnie uczniom szkół naszej gminy, dla których edukacja ekologiczna ma niebagatelne znaczenie. Ekspozycja "Myśliwi nie tylko polują" zachwyci niejednego i skłoni do refleksji. Dokumentuje ona niezwykłą pasję i wrażliwość członków Polskiego Związku Łowieckiego, uznawanych niesłusznie za zwalczających zwierzynę, choć sami dążą do zachowania równowagi w lesie. Wystawa, na którą składają się nastrojowe fotogramy, obrazy i rzeźby pokazuje subtelność i bogactwo wrażeń, jakie mają myśliwi podczas długich wędrówek po lesie. Otwarto ją 3

marca w galerii Bialskiego Centrum Kultury przy ul. Warszawskiej (w parku obok oddziału NFZ). Jest ona pierwszą, ale zapewne nie ostatnią tego typu. Na otwarcie przybyło ponad sto osób, a wśród nich starostowie bialscy **Tadeusz Łazowski** i **Jan Bajkowski** oraz starosta parczewski **Waldemar Wezgraj**.

- Zdecydowaliśmy się pokazać dorobek kolegów, aby uzewnętrznić, co im naprawdę gra w duszy. O myśliwych ludzie wiedzą, że chodzą z bronią po lesie, tropią, czają się i strzelają do zwierzyny, ale niewiele wie, jakich wrażeń doznają o świcie na ambonie leśnej, albo jak przeżywają piękno przyrody. Wielu członków Polskiego

Związku Łowieckiego ma niebagatelny dorobek twórczy, który postanowiliśmy wyeksponować. Prace dorosłych wspomagają rysunki dzieci z Huszlewa i Rudna, nagrodzone w konkursach przyrodniczych - informuje **Ryszard Czwórńóg**, przewodniczący komisji etyki, tradycji i odznaczeń Okręgowej Rady Łowieckiej w Białej Podlaskiej.

W galerii BCK podziwiać można dorobek: **Bronisława Maksymiuka**, **Tadeusza Cieślaka**, **Stanisława Książka**, **Henryka Marciniaka**, **Zdzisława Trochonowicza**, **Krzysztofa Daniluka**, **Marcina Kiryta**, **Wojciecha Kobylarza** i **Ryszarda Czwarzonoga**.

- Jestem mile zaskoczony poziomem, bogactwem tematyki, różnorodnością uję-

cia i rozległością użytych technik malarskich kolegów. Zaprzeczają one stereotypom bezdusznych strzelców, nastawionych wyłącznie na pozyskiwanie trofeów łowieckich. Czuję się nieco zaskoczony, że podobna inicjatywa zrodziła się dopiero teraz - mówi **Maciej Falkiewicz**, artysta malarz z Janowa Podlaskiego.

Uzupełnieniem wernisażu okazał się myśliwski poczęstunek, przygotowany przez **Danutę** i **Stanisława Pietrusików**. Obecny na wernisażu **Witold Wójtowicz**, członek Naczelnej Rady Łowieckiej z satysfakcją podkreślił integrację środowiska, które potrafi się wspierać i dzielić doświadczeniami. (g)

■ Uwaga konkurs

Popisz się zdolnościami krasomówczymi

Gminny Ośrodek Kultury Białej Podlaskiej zaprasza na II Konkurs Krasomówczy "W cieniu dawnego podwórka - zapomniane gry i zabawy". Celem konkursu jest rozbudzenie zamiłowania do pięknego mówienia, szacunku do kultury obyczajów i gwary swojej małej ojczyzny oraz pozyskanie ciekawych materiałów etnograficznych o grach i zabawach.

Konkurs ma charakter otwarty - mogą brać w nim udział wszyscy chętni, oceniani w czterech kategoriach wiekowych.

Zasady prezentacji :

- dzieci w wieku 7 - 12 lat do 5 min
- młodzież w wieku 13 - 15 lat od 5 do 8 min
- młodzież w wieku 16 -

19 lat od 8 do 10min

- dorośli od 10 do 12 min
Uczestnicy prezentować się będą podczas gali 3 czerwca w Pracowni Obrzędowości i Gwary w Dokudowie. Zgłoszenia należy nadesłać do 15 maja br. na adres: Pracownia Obyczajowości i Gwary Klub Kultury w Dokudowie, Dokudów I 37, 21- 500 Biała Podlaska.

Przystępując do konkursu uczestnik dostarcza jeden egzemplarz prezentowanego tekstu w formie pisemnej. Nie podlega on zwrotowi, a jego treść może być wykorzystana w późniejszym czasie przez zespół śpiewaczo - obrzędowy "Lewkowanie".

Jury oceni pracę według kryteriów: zgodność pre-

zentowanych treści z tematyką konkursu, konstrukcją wypowiedzi, ogólną prezentacją tematu, sugestywnością wypowiedzi, bogactwo języka i jego barwność, dostosowanie tekstu do wieku występującego, kontakt ze słuchaczami. Należy pamiętać, że jest to konkurs krasomówczy, a nie recytatorski! Wypowiedzi powinny być spontaniczne, sugestywne, zaprezentowane barwną i piękną polszczyzną lub

gwara. Członkowie jury mogą przyznać punkty w skali od 0 do 10 korzystając z przygotowanych przez Organizatora formularzy ocen. Suma punktów przyznanych przez wszystkich członków jury podzielona przez ich liczbę daje właściwą ocenę poszczególnych uczestników. Za przekroczenie limitu czasu odejmuje się 1 punkt od średniej ilości punktów. W przypadku równej ilości punktów decyduje głos przewodniczącego jury. Jury wybiera laureatów trzech pierwszych miejsc uzasadniając swoją decyzję. Jury może przyznać również wyróżnienia.

Organizatorem konkursu krasomówczego jest:
Gminny Ośrodek Kultury w Białej Podlaskiej
ul. Prosta 31
Pracownia Obrzędowości i Gwary w Dokudowie,
Dokudów I/37a
21-500 Biała Podlaska. Osoba odpowiedzialna:
Anna Bandzerewicz, tel. 516200807,
e-mail: kkdokudow@o2.pl

■ Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych otwarta dla gości

Moja szkoła - moim domem

To hasło przyświeca uczniom Szkoły Podstawowej w Woskrzenicach Dużych każdego dnia. Warto, aby się inni o tym przekonali. W związku z tym, co roku szkoła organizuje Dni Otwarte. 23 lutego miała miejsce akcja promocyjna, która miała na celu pokazać walory placówki i zachęcić potencjalnych uczniów i przedszkolaków do wstąpienia w jej szeregi. Przybyli na nią rodzice wraz z dziećmi. Uroczystość swą obecnością zaszczytili również wójt gminy **Wiesław Panasiuk**, dyrektor SAPO **Grażyna Majewska** oraz sekretarz gminy **Jerzy Adamski**. Zgromadzonych serdecznie powitała dyrektor szkoły **Anna Maksymiuk**. Spo-

tkanie rozpoczęto inscenizacją wierszy Jana Brzechwy w wykonaniu uczniów klas młodszych należących do koła teatralnego prowadzonego przez **Małgorzatę Dawdziuk**. Przedstawienie wzbogaciły wspaniałe popisy wokalne uczniów przygotowanych przez **Elżbietę Ceniuk** i **Ewę Mierzejewską-Wojtkowską**. Wrażeniami z występu najmłodszy widzowie mieli okazję podzielić się z wójtem **Wiesławem Panasiukiem**, który skierował do nich i ich rodziców wiele ciepłych słów. Następnie goście zwiedzili szkołę. Placówka posiada 7 przestronnych sal dydaktycznych, salę gimnastyczną, stołówkę, bardzo dobrze wyposażoną

salę komputerową z dostępem do Internetu i stanowiskiem pracy dla każdego ucznia. Najmłodszym uczestnikom najbardziej przypadła do gustu sala zabaw pozyskana w ramach projektu, *Radosna szkoła*". Na zakończenie odbyło się spotkanie przy ciasteczku i herbatce połączone ze słodką niespodzianką, wykonaną przez uczniów klas starszych, a otrzymaną z rąk **Biedronki** i **Żuka** poznanych wcześniej podczas przedstawienia. Spotkanie upłynęło w miłej atmosferze, gdyż szkoła jest przyjazna dla swoich uczniów. Dbą o ich bezpieczeństwo. Posiada bogatą ofertę edukacyjną. Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zdolności, nie tylko aktorskich, recytatorskich i wokalnych, ale również plastycznych, sportowych, językowych. Biorą udział w licznych konkursach zdobywając znaczące sukcesy na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim. Dzieci mające problemy w nauce otrzymują wsparcie od nauczycieli na zajęciach wyrównawczych. W trudnych sytuacjach wychowawczych

mogą zawsze liczyć na pomoc pedagoga szkolnego. Atutem szkoły jest bezpłatny dowóz uczniów powyżej 3 km, który zapewnia gmina jak również możliwość spożycia gorącego posiłku. Szkoła uczestniczy w programie "Szklanka mleka" i "Owoce w szkole". Wychodząc naprzeciw potrzebom lokalnym od nowego roku szkolnego przy szkole zostanie zorganizowany punkt przedszkolny dla trzy-, cztero- i pięcioletków. Będzie również funkcjonowała świetlica szkolna, której godziny pracy zostaną dostosowane do potrzeb rodziców. Szkoła Podstawowa w Woskrzenicach Dużych to placówka przyjazna uczniom, rodzicom i otwarta na środowisko. (red.)

Wywóz nieczystości stałych 2012

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Miejscowości												
Sławacinek Stary	3 20	1 20	1 20	2 20	2 21	4 20	2 20	1 20	3 20	1 19	5 20	3 20
Krzymowskie Zabłocie, Woroniec,	4	2	5	3	7	5	3	2	4	2	6	4
Swory		2		3		5		2		2		4
Dokudów I II, Wólka Plebańska	9		6		8		4		5		7	
Terebela	5	3	2	6	4	1	6	3	7	5	2	7
Rakowiska	5 23	3 21	2 21	6 23	4 22	1 21	6 23	3 21	7 21	5 22	2 19	7 21
Swory, Pólko, Pojełce, Cełujki	10		7		9		5		6		8	
Wólka Plebańska, Janówka, Młyniec, Lisy, Michałówka		8		11		12		8		9		10
Cicibór Mały, Duży	12	9	9	12	11	13	11	9	11	10	12	11
Hrud, Roskosz	13	10	12	13	14	14	12	13	12	11	13	12
Woskrzenice Małe Duże, Husinka, Hoła	16	15	15	16	15	15	16	16	17	15	15	17
Sławacinek Nowy, Porosiuki	17	13	13	17	16	18	17	14	13	16	16	13
Jaźwiny		13		17		18		14		16		13
Grabanów	18	14	14	18	17	19	18	17	18	17	21	14
Ortel Książęcy I, II Perkowice	19	16	16	19	18	22	19	22	19	18	22	18
Styrzyniec, Sycyna	24	17	19	24	23	25	24	23	24	24	23	19
Surmacze	24			24			24			24		
Łukowce, Sitnik	25	22	22	25	24	26	25	27	25	25	26	19
Czosnówka, Ogrodniki	26	23	26	26	28	27	26	28	26	26	27	27
Hoła, Kaliów, Wilczyn, Julków	27	24	27	27	29	28	27	29	27	29	28	28

WYWÓZ SUROWCÓW WTÓRNYCH 2012

Miesiąc Miejscowość	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Kaliłów, Wilczyn, Julków, Grabanów		16		24		26		24		23		17	Szkło
	10		5		7		4		4		6		Plastik
Hola, Woskrzenice Małe i Duże, Husinka,		27		30		29		30		25		18	Szkło
	4		6		9		3		5		9		Plastik
Czosnówka, Ogrodniki, Ortel Książęcy I i II, Perkowice, Dokudów I i II		29		25		18		31		15		27	Szkło
	12		12		10		5		6		8		Plastik
Sławacinek Stary		22		18		19		23		30		19	Szkło
	17		8		14		11		14		13		Plastik
Rakowiska, Terebela		28		16		28		27		31		12	Szkło
	11		15		15		9		11		14		Plastik
Swory, Pólko, Pojelce, Cełujki, Zabłocie, Krzymowskie		23		17		25		16		17		11	Szkło
	2		14		8		13		12		15		Plastik
Sławacinek Nowy, Jaźwiny, Porosiuki, Sitnik, Łukowce	30		28		30		30		28		29		Szkło
		9		4		6		2		2		4	Plastik
Cicibór Mały i Duży, Hrud, Roskosz	31		22		25		25		17		30		Szkło
		7		3		5		6		3		5	Plastik
Wólka Plebańska, Janówka, Młyniec, Lisy, Michałówka	24		29		31		31		25		26		Szkło
		6		10		8		10		8		6	Plastik
Woroniec, Styrzyniec, Sycyna, Surmacze	18		30		24		16		27		21		Szkło
		15		12		15		14		12		10	Plastik

Pięknieją nasze biblioteki

